לא יאמר אברור עשרה. הכמוסים והסאר פטורין משום דלא נתמיירו מלא ממנה ללמוד כך עיקורי וינקו: **אלא כונסן לדיר.** כולן בין כמוסים בין סמניסם ותני מילי דמסמוענן מדא דתיגו יכול לכרור הכמוסים ומדא מע"ג דלא נתמיירו מלא ממנה ללמוד כך עיקורי וינקו: **אלא כונסן לדיר.** כולן בין כמוסים בין סמניסם וכמדומה ט] דלא מילטריך למימר דהא מתניתן לעיל (לף מ:) דמסתה לפני הגורן וממסה למאר מנאן מצטרפין לעשרה לגלא הכי פירושו לא יאמר אברור עשרה ואטול מהן אחד והשאר פטורים אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהן אחד והשאר מצטרפין לגורן אחר והתניא תשעה עשר טלאים לא יאמר אברור עשרה ואטול מהן אחד והשאר פטורין

עין משפט נר מצוה

נה א מיי׳ פ״ח מהל׳ בכורות הלכה ו סמג עשין ריב:
נו ב מיי׳ שם הלכה ד (טוש״ע שם):
נז ג מיי׳ שם הל׳ יג:
נח ד מיי׳ פ״ו מהל׳ פסה״מ הלכה יב:

רבינו גרשום

וכל מעשר. לרבות כל שקרא עליו שם מעשר: אף שמיני ושנים עשר שאם קרא לשמיני מעשר ולשנים עשר: וטעותו מקדשת. כגון כשקרא לתשיעי עשירי או לאחד עשר עשירי: מה הוא אינו מקודש אלא בסמוך. כלומר העשירי עצמו כשקורא אותו עשירי אין לך סמוך יותר מעצמו: אף טעותו אינה מתקדש׳ אלא בסמוך לו לאפוקי שמיני ושנים עשר: אף טעותו מיוחדת. כלומר שאינו מקדש אלא אחת או תשיעי או אחד עשר ומותיב למתני׳ דקתני שלשתן מקודשין דהיינו ב׳ טעיות: הא מני. דבעי טעותו מיוחדת ר׳ אלעזר בר׳ שמעון דתניא לעולם כו׳: עד שישתוק בתשיעי. שלא יקרא לו שם עשירי ויקרא לי׳ ט׳ ולי״א י׳ דליכא אלא טעות אחד דאחד עשר עשירי: ר׳ תשיעי לא הוי טעות משום דעשירי מאליו הוי קדוש וא״ת הם הכי נמי לימא שאם שתק ב״א ולא קראו ר׳ לט׳ קראו ר׳ ההוא ט׳ ליהוי קדוש הואיל והוי טעות מיוחדת הא לא קשיא בדין הוא דר״א הוי קדוש הואיל וכבר קדש עשירי גופיה הוה ליה האי י״א תמורת שמו של מעשר ואיתפיס הוא בקדושה אבל ט׳ דאכתי לא קדש ליה מעשר גופיה היכי ליתפסיה לתשיעי לקדושי הואיל ואיהו גופיה אכתי לא הוי קדוש להכי נקט י״א ולא נקט ט׳: וסבר לה ר׳ אלעזר כאבוה ר״ש דאמר בתמורה אין מימר חזור ומימר דלאחר שהמיר בבהמת קדשים בהמה של חולין אינו חוזר ומימר בהמה אחרת של חולין באותה בהמה של קדשים: והכא נמי ט׳ וי״א אין ממירין בי׳ ומסתברא דהך מילתא אליבא דר׳ יוחנן היא דאמר התם כשם שאין ממירין שנים באחד כך אין ממירין וחוזרין וממירין: עשירי וחולין מעורבין זה בזה. ושניהם יאכלו במומן לבעלים ולהכי קאמר עשירי וחולין מעורבין דאי עבד גיזה ועבודה בחד מיניהו או אכל חד מיניהו בלא מום או גאל או מכר אחד מהן הואיל ואין בהו חד חולין מספיקא לא מלקינן ליה הואיל ואין בהו חד חולין: עשירי מאליו קדוש. אף על פי שלא קראו עשירי: ולט׳ ר׳ קא קרי ליה. וכיון דיצאו שנים כאחד ולא ידע הי ר׳ והי ט׳ לפיכך עשירי וט׳ מעורבין זה בזה. והוו להו תרוייהו קדושים ואי גאל ומכר אחד מהן לוקה דתרוייהו עשירי קרי להו ויאכלו במומן לבעלים: עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה. דאחד עשר חזי להקרבת שלמים ואינן נאכל במומן לבעלים והשתא ליהוו תרוייהו רועין עד שיסתאבו והדר פודה חד מניהו משום ההוא דשלמים ולהוו תרוייהו נאכלין במומן לבעלים: עשירי וחולין מעורבין. ותרוייהו יאכלו במומן לבעלים בלא שום פדיון: היינו הך. עשירי ואחד עשר מעורבין היינו ר׳ וט׳ מעורבין ומחדא שמעינן אידך: הא קמ״ל. הא ר׳ ור״א מעורבין דכל בבת אחת כי נפקי בבת אחת וקראו עשירי תרוייהו קדשי והוו חד קרב שלמים אע״ג דלא נעקר שם עשירי מעשירי דקראו עשירי: הני מילי. דבענן דליתעקר שם עשירי ממנו לכי נפקי בזה אחר זה דכיון דקרא לעשירי ודאי עשירי לא קדש אחד עשר: אבל בב״א. כי נפקי בחדא וקראו עשירי תרוייהו קדש: לאו לאתויי בב״א. דלא קדש נמי י״א: לא לאיתויי יצא עשירי לבדו ולא דיבר. שלא קראו ר׳ ואת״כ יצא אחד עשר וקראו עשירי ואינו מקודש אחד עשר דהא לא נפקי שם העשירי ממנו דעשירי מאליו הוא קדוש אבל בב״א תרוייהו קדשי: דאי לא תימא הכי דתנן וכו׳. דקדים חד מניהו ואפקיה לרישיה וקרייה אחד עשר. קמי דליקרא עשירי דהא נעקר שם עשירי מעשירי: והדר אינרוב ובשעת יציאתם ממש לא קדם אחד את חברו: וכמאן. קא חשיב האי עקירה היכא דקראו אחד עשר דלא כרבי: היכא דאית ליה בהמות טובא. לעשורי דרדאי כי קרי לעשירי אחד עשר לאו אחד עשר ממש הוא דקאמר אלא עשירי הוא דקרי ליה: וחד עשורא קאמר. כלומר הרי כבר מניתי אחד עשרון וכבר הפרשתי מעשר אחד מן המעשרות שיש לי להפריש: היכא דלית ליה בהמות טובא אלא או [תשעה] עשר או ט״ו ודאי כי קרי לי׳ אחד עשר אפי׳ רבי מודה דהוי עקירת שם עשירי ממנו. וליתא לדרבא דאמר בב״א תרוייהו קדשי: יצאו שנים בעשירי וקראו ר׳: כרבבן דאמרי אין מביאין קדשים לבית הפסול דעשירי ואחד עשר מעורבין משער ושלמים ואי אמרינן דתרוייהו קריבין ובעי למיהב מתרוייהו חזה ושוק משום ספק שלמים דזמנין דהוי להכנים רוב קרבנות ולא מספקי למיכלינהו להני חזה ושוק בתוך זמן ואחי לידי פסול לשרפה ומעשר ראי לאוכלו לישראל כולן חוץ מאימורי וישראל מרובין הן ויכלי למיכלי בתוך זמנו והשתא ממעטינן באכילתו ויהבינן להו להכנים ואתי לידי פסול להכי יזעו עד דיסתאבו ופרוק חד מניהו וליהוו תרוייהו נאכלין במומן לבעלים והא פלוגתא דרבנן ור״ש הוא במס׳ זבחים בפ׳ כל הזבחים שנתערבו בחטאות אשם שנתערב בשלמים ר״ש אמר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחמור שבהן ואנ״ג דאתי שלמים לידי פסיל דלא מספקינן למיכלינהו לזמנו של אשם אמרו לו אין מביאין

מסורת הש״ס

גמ׳ ו) [קדושין נא. עיי״ש ג.] **2)** [זבחים עה: וש״נ] **רש״י ג)** ע״כ שייך לע״ל **ד)** גרסה דע״ל הוי טעמא ממנכל ולאו מידי טוש **תוס׳ ה)** ע״ק מ״ו **1)** ע״ל דקתני

הגהות הב״ח

(ו) גמ׳ הטעירי יהיה קדש לרבות את בולן יכול שאני מרבה וכו׳ והוי קדוש וטעותו מתקדשת: **(ז) שם** קף מסמע לן דכל בבת:

הגהות צ״ק

[א] גי׳ ק״ק וסמנ״ק כלל אמר רבי כו׳: **[ב]** בטעות כהוא עלמו וטעמא דר״ק ק״ו הוי והל״ל ע״ק ק״ק:

תורה אור

גמ׳ א) וְכָל מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַיי:
(ויקרא כז, לב)

שיטה מקובצת

ו) עשירי כו׳ ת״ר: **ב)** קדוש תשיעי תשיעי: **ג)** מ״ט תרוייהו עשירי קא קרי להו יצאו: **ד)** דכל בבת: **ה)** תיבת זמן נמחק: **ו)** לרישיה וקראן אחד: **ז)** בהמות טובא לא דאמרינן: **ח)** קדוש והלא נעקר אמר רבא: **ט)** חדא יקרבו אות ר׳ נמחק: **י)** מה״ד לעולם אין אחד עשר קדוש ליקרב עד שישתוק יש לפרש בשני ענינים דמצינו לפרש לאו: **יא)** חשיב עשירי כאילו: **יב)** לוקמה כגון דקרייה: **יג)** שפי׳ דלהכי: **יד)** למיתני דהא ודאי הוי עקירה אבל ב״א אצטריך כו׳ דיזמנין דלא הוי: **טו)** מה״ד יצאו שנים:

ס: מעשר בהמה פרק תשיעי בכורות

עד שישתוק בתשיעי ה)(**אלא שלא קראו עשירי לה**). יש לפרש כאשר עניינים לאו דוקא שימות בתשיעי אלא שלא קראו עשירי ואפילו קראו תשיעי לאו קראו עשירי אין לחד עשר קדוש דשמי טעות אין קדושין כלאחד מיוחדת בזעיר כהוא עלמו אינרוב ועוד יש לפרש לאם קראו לתשיעי תשיעי מו לא הוי טעות כשקרא לעשירי תשיעי וכאילו קראו עשירי דמי ואין לאחד עשר מקודש ללא תשיע ו) כאילו נעקרה שם עשירי ממנו והשתא הוי שימות דוקא שלא ידבר כלל ומתרגמ׳ בהכי קושיא אחת לנקמן בשמעתין דקאמר הכ״ע לא פליגי מד מינייהו ואפיק לרישיה ז) וקרייה אחד עשר ונפוק בהדדי וקרינהו עשירי דהא נעקר שם עשירי הימנו והא לא קדם קתני מאי לא קדם דהדר אינרוב וכמאן דלא כרבי דאי רבי האמר אחד עשר לא הוי עקירה אפי׳ תימא רבי כי אמר רבי היכא דאית ליה בהמות טובא ח) דאמרי׳ חד עישורא קאמר הכא דלית ליה בהמות טפי מאי רבי דתניא קרא לעשירי אחד עשר ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר קדוש דברי רבי ר׳ יוסי בר׳ יהודה אומר אחד עשר קדוש [א] כלל אמר רבי כל זמן שלא נעקר שם עשירי הימנו אין אחד עשר קדוש ט) אמר רבא הכא במאי עסקינן כגון דאית ליה בהמות טובא דאמרינן חד עישורא קאמר יצאו שנים בעשירי תנא חדא ירעו ותנא חדא ט) יקריבו ותניא אידך יאכלו לא קשיא הא דתנא ירעו רבנן היא דאמרי י)אין מביאין קדשים לבית הפסול והא קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי ט): ת״ר מנין שאם קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי ששלשתן מקודשין ת״ל א)וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהיה קדש (ט) יכול שאני מרבה אף שמיני ושנים עשר אמרת הואיל והוא קדוש וטעותו מתקדשת מה הוא אינו מקודש אלא בסמוך אף טעותו אינה מתקדשת אלא בסמוך והתניא מה הוא מיוחד אף טעותו מיוחדת תאני תנא קמיה דר׳ יוחנן הא מני ר׳ אלעזר ב״ר שמעון היא דתניא ר׳ אלעזר ב״ר שמעון אומר לעולם אין אחד עשר קדוש עד שישתוק בתשיעי ויקרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי סבר לה כרבי יהודה דאמר טעות מעשר תמורה הוי וסבר לה כאבוה דאמר אין מימר חזור ומימר אמר רבא ב)יצאו שנים בתשיעי קראן תשיעי עשירי וחולין מעורבין זה בזה עשירי מאליו קדוש ג) לתשיעי תשיעי קא קרי ליה קראן עשירי עשירי ותשיעי מעורבין זה בזה ואחד עשר מעורבין זה בזה קראן אחד עשר עשירי וקראן עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה קראן אחד עשר עשירי וחולין מעורבין זה בזה לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר עשירי ולא עשירי ולא תשיעי זה הכלל לאיתויי מאי לאו לאיתויי בבת אחת לא לאיתויי יצא עשירי ולא דבר דהא לא נעקר שם עשירי הימנו דאי לא תימא הכי הא דתניא יצאו שנים בעשירי ולא קדם אחד מהן את חבירו וקראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה והלא לא נעקר שם עשירי הימנו אלא לאו משום דאמרינן כל בבת אחת תרוייהו קא קדשי אי משום הא לא אירא הכא במאי עסקינן דקדים חד מינייהו ו)ואפיק לרישיה ו) וקרייה אחד עשר והדר איערוב ונפוק בהדדי וקרינהו עשירי דהא נעקר שם עשירי הימנו והא לא קדם קתני מאי לא קדם דהדר איערוב וכמאן דלא כרבי דאי רבי האמר אחד עשר לא הוי עקירה אפי׳ תימא רבי כי אמר רבי היכא דאית ליה בהמות טובא ח) דאמרי׳ חד עישורא קאמר הכא דלית ליה בהמות טפי מאי רבי דתניא קרא לעשירי אחד עשר ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר קדוש דברי רבי ר׳ יוסי בר׳ יהודה אומר אחד עשר קדוש [א] כלל אמר רבי כל זמן שלא נעקר שם עשירי הימנו אין אחד עשר קדוש ט) אמר רבא הכא במאי עסקינן כגון דאית ליה בהמות טובא דאמרינן חד עישורא קאמר יצאו שנים בעשירי תנא חדא ירעו ותנא חדא ט) יקריבו ותניא אידך יאכלו לא קשיא הא דתנא ירעו רבנן היא דאמרי י)אין מביאין קדשים לבית הפסול והא ממרינן לחד עשר ממש ועקר שם עשירי ממנו: **יצאו שנים בעשירי.** היינו כגון אמר מר ומשמעת לרבא קמהדר לקמר לעיל ילאו שניס בעשירי קראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה והשתא קא פריס מנא מדא דהנהו שניס שמעורבין ילעו עד שיסתאבו ונניח לחדל כו׳: מתן

רש״י בת״י

עשירי לבהמות עשירי גמוריס וכי״ת מוקן: **דלט׳ ט׳ קרי ליה.** כלומר כל מה דקרי ליה לט׳ לפילו קראו ר׳ ט׳ הוי ולעשירי עשירי הוו: היכא דלחכוון לפקינהו הכי תניא מנין: למפרע שקדש לפ׳ ר׳ ולב׳ ט׳ וכן עד עשרה ומעלה שקדש לי׳ פ׳ ג)לפי שסמוך לומר בהמת קדש שאם שחט גופו פלוי שאם קדש לי׳ ט׳ ולי״א ט׳ ר׳: **אף טעותו מיוחדת.** שתין ב׳ קדושים ע״י טעות ואם תמרת ט׳ וי״א קדושים: עד שישתוק בט׳ שלא יקרא לו עשירי: עד שיאמר בט׳ שלא יקרא לי׳ ט׳ שאם קדש לי׳ ט׳ ולי״א ט׳ ר׳ מו לא הוי טעות שם קדש לי׳ ט׳ שלא כמלי דקרייה ר׳ ומו לא מקדיש י״א כי׳ דאכי זמני ט׳ הוי טעומת ז)לפי מידי הוא וכ״ש מי קדש לפי׳ ט׳ שלא נעקר שם ר׳ מנייהו דאי לא תימא הכי דתנן וכו׳. דקדים חד מנייהו ואפקיה לרישיה וקרייה אחד עשר. קמי דליקרא עשירי דהא נעקר שם עשירי מעשירי: והדר אינרוב ובשעת יציאתם ממש לא קדם אחד את חברו: וכמאן. קא חשיב האי עקירה היכא דקראו אחד עשר דלא כרבי: היכא דאית ליה בהמות טובא. לעשורי דרדאי כי קרי לעשירי אחד עשר לאו אחד עשר ממש הוא דקאמר אלא עשירי הוא דקרי ליה: וחד עישורא קאמר. כלומר הרי כבר מניתי אחד עשרון וכבר הפרשתי מעשר אחד מן המעשרות שיש לי להפריש: היכא דלית ליה בהמות טובא אלא או [תשעה] עשר או ט״ו ודאי כי קרי לי׳ אחד עשר אפי׳ רבי מודה דהוי עקירת שם עשירי ממנו. וליתא לדרבא דאמר בב״א תרוייהו קדשי: יצאו שנים בעשירי וקראו ר׳: כרבבן דאמרי אין מביאין קדשים לבית הפסול דעשירי ואחד עשר מעורבין משער ושלמים ואי אמרינן דתרוייהו קריבין ובעי למיהב מתרוייהו חזה ושוק משום ספק שלמים דזמנין דהוי להכנים רוב קרבנות ולא מספקי למיכלינהו להני חזה ושוק בתוך זמן ואחי לידי פסול לשרפה ומעשר ראי לאוכלו לישראל כולן חוץ מאימורי וישראל מרובין הן ויכלי למיכלי בתוך זמנו והשתא ממעטינן באכילתו ויהבינן להו להכנים ואתי לידי פסול להכי יזעו עד דיסתאבו ופרוק חד מנייהו וליהוו תרוייהו נאכלין במומן לבעלים והא פלוגתא דרבנן ור״ש הוא במס׳ זבחים בפ׳ כל הזבחים שנתערבו בחטאות אשם שנתערב בשלמים ר״ש אמר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחמור שבהן ואנ״ג דאתי שלמים לידי פסיל דלא מספקינן למיכלינהו לזמנו של אשם אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול דעשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה ואחד עשר מעורבין זה בזה קראן אחד עשר עשירי וקראן עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה קראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר עשירי ולא עשירי ולא תשיעי זה הכלל לאיתויי מאי לאו לאיתויי בבת אחת לא לאיתויי יצא עשירי ולא דבר דהא לא נעקר שם עשירי הימנו דאי לא תימא הכי הא דתניא יצאו שנים בעשירי ולא קדם אחד מהן את חבירו וקראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבין זה בזה והלא לא נעקר שם עשירי הימנו אלא לאו משום דאמרינן כל בבת אחת תרוייהו קא קדשי אי משום הא לא אירא הכא במאי עסקינן דקדים חד מינייהו ו)ואפיק לרישיה ו) וקרייה אחד עשר והדר איערוב ונפוק בהדדי וקרינהו עשירי דהא נעקר שם עשירי הימנו והא לא קדם קתני מאי לא קדם דהדר איערוב וכמאן דלא כרבי דאי רבי האמר אחד עשר לא הוי עקירה אפי׳ תימא רבי כי אמר רבי היכא דאית ליה בהמות טובא ח) דאמרי׳ חד עישורא קאמר הכא דלית ליה בהמות טפי מאי רבי דתניא קרא לעשירי אחד עשר ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר קדוש דברי רבי ר׳ יוסי בר׳ יהודה אומר אחד עשר קדוש [א] כלל אמר רבי כל זמן שלא נעקר שם עשירי הימנו אין אחד עשר קדוש ט) אמר רבא הכא במאי עסקינן כגון דאית ליה בהמות טובא דאמרינן חד עישורא קאמר יצאו שנים בעשירי תנא חדא ירעו ותנא חדא ט) יקריבו ותניא אידך יאכלו לא קשיא הא דתנא ירעו רבנן היא דאמרי י)אין מביאין קדשים לבית הפסול והא